

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

Ministerstvo životního prostředí České republiky
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10
podáváno prostřednictvím
Krajského úřadu Středočeského kraje
Odboru životního prostředí a zemědělství

Sp.zn.SZ_043330/2026/KUSK/7
Č.j. **043330/2026/KUSK**

V Praze dne 27. června 2026

Žadatel (Odvolatel): **Royal Brinkman Polska Sp. z o.o.**,
se sídlem Ostrowska 452, 61-324 Poznań, Polsko
IČ:010766697
Zastoupen JUDr. Jitkou Šejharovou, advokátem, se sídlem Věštínská
32, 153 00 Praha 5, ev.č. ČAK 9725

Věc: Odvolání proti rozhodnutí č. j. 043330/2026/KUSK

Žadateli bylo dne 15.6.2026 doručeno rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, č. j. 043330/2026/KUSK, kterým nebyla povolena výjimka podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Žadatel tímto podává podle § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,

odvolání

proti shora uvedenému rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, č. j. 043330/2026/KUSK, kterým nebyla povolena výjimka podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

I.

Napadené rozhodnutí považuje odvolatel za nezákonné, nepřezkoumatelné a vydané v rozporu se zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, i zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Správní orgán prvního stupně nesprávně zjistil skutkový stav věci, neprovedl úplné hodnocení všech podkladů, nesprávně aplikoval ustanovení § 56 odst. 1 zákona o ochraně

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

přírody a krajiny, nedostatečně posoudil existenci jiného veřejného zájmu, nevypořádal se s podstatnými argumenty uvedenými v žádosti a současně zatížil řízení závažnými procesními vadami, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.

II.

Již z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgán založil své závěry převážně na obecných úvahách o možných rizicích využívání čmeláků pocházejících z umělých chovů, aniž by tato obecná tvrzení vztáhl ke konkrétním skutkovým okolnostem projednávané věci. Rozhodnutí je tak založeno převážně na obecné preventivní úvaze, nikoliv na individuálním posouzení konkrétní žádosti odvolatele, jak vyžaduje správní řád i ustálená správní praxe.

Správní orgán konstatuje, že veřejný zájem na povolení výjimky nebyl prokázán. Takový závěr je však výsledkem nesprávného právního posouzení věci. Ustanovení § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. neukládá správnímu orgánu pouze zjišťovat existenci veřejného zájmu, ale především provést jeho poměření se zájmem ochrany přírody. Smyslem řízení o povolení výjimky není absolutní ochrana zvláště chráněného druhu bez ohledu na ostatní veřejné zájmy, nýbrž nalezení rovnováhy mezi ochranou přírody a jinými zákonem chráněnými veřejnými hodnotami. Takové poměření však napadené rozhodnutí neobsahuje.

Odvolatel již v žádosti podrobně odůvodnil, že poskytování opylovací služby prostřednictvím čmeláků představuje nezbytnou součást moderní skleníkové produkce zeleniny a dalších zemědělských kultur. Upozornil na význam opylování pro domácí zemědělskou produkci, zajištění potravinové bezpečnosti, konkurenceschopnost českých pěstitelů, podporu biologické ochrany rostlin i omezení používání chemických přípravků na ochranu rostlin. Tyto skutečnosti nejsou pouze soukromým ekonomickým zájmem odvolatele, ale představují cíle dlouhodobě podporované Českou republikou.

Veřejný zájem na rozvoji moderní rostlinné výroby ostatně jednoznačně vyplývá ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027, na jehož základě byly vyhlášeny dotační programy zaměřené mimo jiné na investice do zemědělských podniků, výdaje spojené s pořízováním skleníků či foliových krytů nebo jejich vybavení, technologických zařízení a infrastruktury rostlinné výroby. Na podporu těchto investic byly vyčleněny veřejné prostředky v řádu několika miliard korun. Stát tímto způsobem jednoznačně deklaruje, že rozvoj moderní produkce ovoce, zeleniny a dalších zemědělských plodin představuje významný veřejný zájem (viz. veřejně dostupné zdroje: <https://szif.gov.cz/cs/szp23?csrt=13495170382808298888>, <https://www.rpa.cz/dotace-pro-zemedelce-a-potravinare/>). Opylování skleníkových kultur přitom není činností nahodilou ani okrajovou, ale nezbytnou technologickou součástí produkce, bez níž nelze účelu těchto investic ani dosažení cílů sledovaných státem dosáhnout.

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

Stejný závěr ostatně vyplývá i ze společného metodického sdělení Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství k využívání čmeláků jako opylovačů v zemědělské produkci. Toto metodické sdělení výslovně konstatuje, že při splnění stanovených podmínek představují přínosy využití čmeláků v zemědělské produkci veřejný zájem, který může převažovat nad zájmem ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Z odůvodnění rozhodnutí se spíše jeví, že správní orgán má při posuzování veřejného zájmu zjevně zcela jinou představu o veřejném zájmu než poskytovatel dotací.

Veřejný zájem nelze zužovat pouze na ochranu jednotlivého zvláště chráněného druhu, ale je nutné jej posuzovat ve všech souvislostech, které zákon předpokládá. Právě takový komplexní přístup vyžaduje § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. Správní orgán však žádné skutečné poměření těchto veřejných zájmů neprovedl.

III.

Dalším důvodem nezákonnosti napadeného rozhodnutí je nesprávná interpretace společného metodického sdělení Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství k využívání čmeláků jako opylovačů v zemědělské produkci.

Správní orgán tento dokument opakovaně označuje za jeden z hlavních podkladů svého rozhodnutí. Přesto z něj převzal pouze pasáže popisující obecná biologická a ekologická rizika spojená s využíváním čmeláků pocházejících z umělých chovů, zatímco jeho stěžejní závěry ponechal zcela stranou.

Metodické sdělení totiž vedle popisu možných rizik výslovně konstatuje, že využívání čmeláků při zemědělské produkci může při splnění stanovených podmínek představovat jiný veřejný zájem ve smyslu § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Současně obsahuje doporučené technické a organizační podmínky, jejichž účelem je identifikovaná rizika minimalizovat a umožnit povolení výjimky při současném zachování odpovídající úrovně ochrany přírody.

Správní orgán však význam metodického sdělení obrátil. Namísto toho, aby jeho doporučení využil jako podklad pro stanovení podmínek výkonu výjimky, využil toto metodické sdělení pro její nepovolení.

Takový postup nemá oporu v právním řádu. Metodické sdělení není obecně závazným právním předpisem a nestanoví zákonné náležitosti žádosti o povolení výjimky. Jeho účelem je sjednotit rozhodovací praxi orgánů ochrany přírody a poskytnout jim vodítko pro formulaci podmínek

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

rozhodnutí. Nelze z něj dovozovat nové povinnosti účastníků řízení ani rozšiřovat zákonné požadavky na obsah žádosti.

Pokud správní orgán dospěl k závěru, že některé skutečnosti nebyly dostatečně objasněny, byl povinen postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu a vyzvat odvolatele k doplnění žádosti. Současně mohl podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny uložit podmínky výkonu výjimky odpovídající doporučením obsaženým v metodickém sdělení. Namísto využití těchto procesních nástrojů žádost bez dalšího zamítl, aniž odvolateli umožnil ji doplnit o podklady, které považoval za podstatné pro vyhovění žádosti.

Odvolatel přitom již v žádosti popsal podstatnou část opatření doporučených metodickým sdělením, zejména používání uzavíratelných úlků vybavených prostředky zabráňujícími úniku pohlavní generace, časové omezení využívání čmeláků, jejich následný odběr a odstranění i veterinární zabezpečení dodávaných čmeláků. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí však nevyplývá, že by správní orgán tato opatření individuálně hodnotil nebo vysvětlil, proč je nepovažuje za dostatečná.

IV.

Správní orgán dále zatížil řízení podstatnou procesní vadou spočívající v porušení práva odvolatele vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, zásadu rovnosti účastníků řízení podle § 7 správního řádu, zásadu součinnosti podle § 4 odst. 4 správního řádu a právo účastníka na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že správní orgán dne 4. května 2026 obdržel vyjádření spolku Čmeláci PLUS, z. s., které následně použil jako jeden z podkladů svého rozhodnutí. Toto vyjádření obsahovalo nové skutkové i právní námitky směřující proti žádosti odvolatele, přesto s ním odvolatel nebyl nikdy seznámen a nebyla mu poskytnuta možnost se k němu vyjádřit. Rovněž z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že správní orgán jako podklad pro své rozhodnutí využil dřívější rozhodnutí z roku 2018, aniž by dal žadateli možnosti seznámit se s tímto podkladem pro rozhodnutí a vyjádřit se k němu.

Takový postup je v přímém rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu, podle něhož musí být účastník řízení před vydáním rozhodnutí umožněno vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí.

Toto procesní právo není pouhou formalitou, ale představuje jeden ze základních prvků spravedlivého správního řízení. Smyslem citovaného ustanovení je zajistit, aby účastník mohl reagovat na všechny skutečnosti, které mohou ovlivnit výsledek řízení. Jestliže správní orgán

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

použije jako podklad rozhodnutí odborné stanovisko nebo vyjádření jiného účastníka řízení obsahující nové argumenty, je povinen umožnit ostatním účastníkům se s tímto podkladem seznámit a případně navrhnout jeho doplnění nebo vyvrácení. Tato povinnost byla v projednávané věci porušena.

V důsledku tohoto postupu byl odvolatel zbaven možnosti doložit další odborné podklady vztahující se k původu používaných čmeláků, jejich veterinárnímu zabezpečení, technickému řešení používaných úlů, jakož i možnosti reagovat na jednotlivá tvrzení spolku Čmeláci PLUS. Nelze přitom vyloučit, že po seznámení s obsahem tohoto vyjádření by odvolatel navrhl provedení dalších důkazů nebo podrobněji rozvedl některé skutečnosti uvedené již v samotné žádosti. Procesní práva účastníka řízení tak byla podstatným způsobem omezena.

Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že právo účastníka vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí představuje jednu ze základních záruk spravedlivého správního řízení a správní orgán je povinen účastníka aktivně vyzvat, aby se s podklady seznámil a mohl se k nim vyjádřit. Nestačí, aby správní orgán účastníkovi pouze obecně umožnil nahlížet do spisu; musí mu dát reálnou možnost reagovat na všechny podklady, které hodlá použít při rozhodování. K tomu např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp.zn. 9 As 42/2014 či sp.zn. 7 A 112/2002, z něhož dále vyplývá, že z výzvy správního orgánu účastníkovi řízení, aby se seznámil s podklady shromážděnými správním orgánem před vydáním rozhodnutí, musí být zřejmé, že shromažďování takových podkladů bylo již ukončeno, neboť o tom si účastník řízení právně relevantní úsudek nemůže sám učinit.

Rovněž je třeba upozornit, že správní orgán sice v oznámení ze dne 14.4.2026 informoval odvolatele o jeho právech, nicméně správním orgánem poskytnutá lhůta neposkytovala odvolateli reálnou možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, neboť lhůta pro seznámení se s podklady byla zároveň lhůtou pro podání návrhů a vyjádření ostatních účastníků.

V.

Odvolatel současně namítá, že správní orgán nesplnil povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak mu ukládá § 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí je založeno převážně na obecných tvrzeních o možných rizicích využívání čmeláků pocházejících z umělých chovů, aniž by byla tato rizika vztahována ke konkrétním okolnostem projednávané věci. Správní orgán nepředložil žádný odborný důkaz, z něhož by vyplývalo, že čmeláci distribuovaní odvolatelem představují reálné riziko pro volně žijící populace čmeláka zemního na území České republiky. Jeho závěry jsou založeny výhradně na obecných preventivních úvahách, nikoliv na konkrétně zjištěném skutkovém stavu.

Správní orgán rovněž nesplnil povinnost vyplývající z § 50 odst. 3 správního řádu, podle něhož je povinen pečlivě přihlížet ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, včetně skutečností svědčících

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

ve prospěch účastníka řízení. V odůvodnění rozhodnutí jsou podrobně reprodukována obecná rizika uvedená v metodickém sdělení Ministerstva životního prostředí, avšak zcela absentuje hodnocení skutečností, které odvolatel doložil ve prospěch své žádosti. Správní orgán se nevypořádal s tvrzeními o technickém zabezpečení úlů, používání zařízení zabraňujících úniku pohlavních jedinců, ani s navrženým způsobem likvidace nebo zpětného odběru úlů s čmeláky. Skutečnosti svědčící ve prospěch odvolatele tak byly zcela opomenuty.

Správní orgán v odůvodnění dále uvádí, že odvolatel nedoložil žádné podklady, z nichž by bylo zřejmé, jak povolení výjimky ovlivní smluvní vztahy mezi producenty a obchodními řetězci nebo domácí produkci potravin. Takový požadavek však nemá oporu v žádném právním předpisu a představuje nepřiměřený důkazní požadavek, který objektivně nelze splnit. Odvolatel jako poskytovatel opylovací služby ani jednotliví pěstitelé nemohou prokazovat budoucí smluvní vztahy s odběrateli ani objem budoucí produkce. Uzavírání obchodních smluv je závislé na celé řadě ekonomických a produkčních okolností, přičemž právě úspěšnost opylení je jedním z faktorů, který výsledný objem produkce teprve ovlivňuje. Požadovat po žadateli doložení budoucích obchodních vztahů jako podmínku pro povolení výjimky je proto požadavkem fakticky nesplnitelným.

O to více překvapuje, že správní orgán bez jakýchkoli podkladů současně uvádí, že „jsme svědky uzavírání dohod, které mají Evropu, včetně České republiky, zásobovat potravinami z různých koutů světa, bez ohledu na domácí produkci, domácí producenty, potravinovou soběstačnost jednotlivých států či vlivy na životní prostředí“. Toto tvrzení není podloženo žádným důkazem provedeným v řízení, nevychází ze skutkových zjištění vztahujících se k projednávané věci a nepředstavuje skutečnost obecně známou, kterou by bylo možné bez dalšího převzít jako podklad rozhodnutí. Odvolateli je naopak známo, že v řetězcích (např. Billa) je dostupná zelenina od českých pěstitelů, kteří provozují skleníky a využívají opylovací službu. Jde o obecnou hodnotící úvahu správního orgánu, která nemůže nahrazovat dokazování ani být podkladem pro posouzení podmínek podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Správní orgán tak uplatnil vůči odvolateli rozdílný přístup při hodnocení důkazů. Zatímco po odvolateli požadoval prokázání budoucích skutečností, které objektivně nelze doložit, vlastní závěry opřel o ničím nepodložené úvahy nesouvisející se skutkovým stavem projednávané věci. Takový postup je v rozporu se zásadou materiální pravdy podle § 3 správního řádu, povinností objektivního hodnocení podkladů podle § 50 odst. 3 správního řádu i požadavkem přezkoumatelnosti správního rozhodnutí.

VI.

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz

JUDR. JITKA ŠEJHAROVÁ
Advokát

Správní orgán odkazuje na skutečnost, že v roce 2018 nepovolil výjimku odvolateli a že toto rozhodnutí bylo potvrzeno odvolacím orgánem. Povinnost rozhodovat obdobné případy obdobně podle § 2 odst. 4 správního řádu však nemůže nahrazovat individuální posouzení konkrétní věci. Správní orgán je povinen samostatně posoudit všechny okolnosti daného případu a své závěry řádně odůvodnit. K tomu lze rovněž dodat, že původní rozhodnutí pochází z roku 2018, tedy správní orgán ve věci rozhodoval ještě před vydáním Metodiky.

VII.

S ohledem na výše uvedené žadatel navrhuje, aby Ministerstvo životního prostředí České republiky podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu napadené rozhodnutí zrušilo a věc vrátilo Krajskému úřadu Středočeského kraje k novému projednání, případně aby podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu napadené rozhodnutí změnilo a požadovanou výjimku povolilo.

Royal Brinkman Polska Sp. z.o.o.

Věštínská 509/32, 153 00 Praha 5
ev.č. ČAK 9725
IČ: 66254451

Mobil: +420 777 788 770

Email: jitka@sejhar.cz